Ríkisstyrktar almenningssamgöngur

Núverandi staða, nauðsyn breytinga og ný stefnumótun

Reykjavík, 13. apríl 2011

Hreinn Haraldsson vegamálastjóri

Inngangur

- Undir ríkisstyrktar almenningssamgöngur falla
  - sérleyfi á landi,
  - styrktur ferjurekstur
  - styrkt áætlunarflug
- Framkvæmd: Áætlunarflug og ferjurekstur boðinn út og sérleyfisakstur að mestu.
- Vegagerðinni hefur verið falið að hafa umsjón með þessum þáttum.

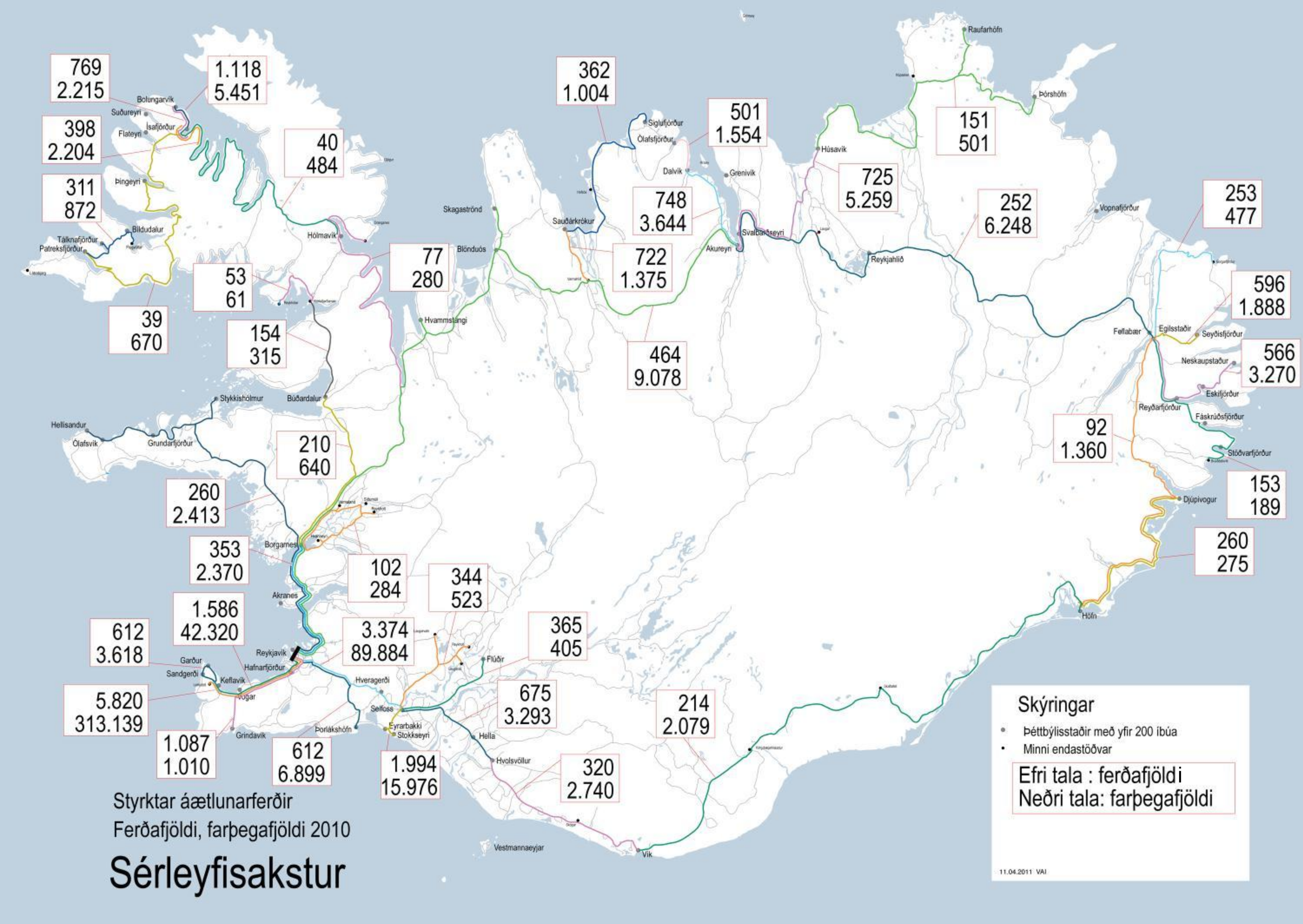
769
2.215
1.118
5.451
398
2.204
311
872
40
484
53
61
39
670
154
315
77
280
362
1.004
501
1.554
748
3.644
722
1.375
464
9.078
725
5.259
151
501
252
6.248
253
477
596
1.888
566
3.270
92
1.360
153
189
260
275
210
640
260
2.413
353
2.370
102
284
344
523
1.586
42.320
612
3.618
3.374
89.884
365
405
675
3.293
5.820
313.139
1.087
1.010
612
6.899
1.994
15.976
214
2.079
320
2.740
Bolungarvík
Suðureyri
Ísafjörður
Flateyri
Þingeyri
Bíldudalur
Tálknafjörður
Patreksfjörður
Hólmavík
Skagaströnd
Blönduós
Hvammstangi
Búðardalur
Stykkishólmur
Hellisandur
Ólafsvík
Grundarfjörður
Borgarnes
Akranes
Reykjavík
Hafnarfjörður
Garður
Sandgerði
Keflavík
Vogar
Grindavík
Þorlákshöfn
Hveragerði
Selfoss
Eyrarbakki
Stokkseyri
Flúðir
Hella
Hvolsvöllur
Vestmannaeyjar
Vík
Höfn
Djúpivogur
Stöðvarfjörður
Fáskrúðsfjörður
Reyðarfjörður
Eskifjörður
Neskaupstaður
Seyðisfjörður
Egilsstaðir
Fellabær
Vopnafjörður
Þórshöfn
Raufarhöfn
Húsavík
Reykjahlíð
Svalbarðseyri
Akureyri
Grenivík
Dalvík
Ólafsfjörður
Siglufjörður
Sauðárkrókur
Skýringar
Þéttbýlisstaðir með yfir 200 íbúa
Minni endastöðvar
Efri tala : ferðafjöldi
Neðri tala: farþegafjöldi
11.04.2011 VAI
Styrktar áætlunarferðir
Ferðafjöldi, farþegafjöldi 2010
Sérleyfisakstur

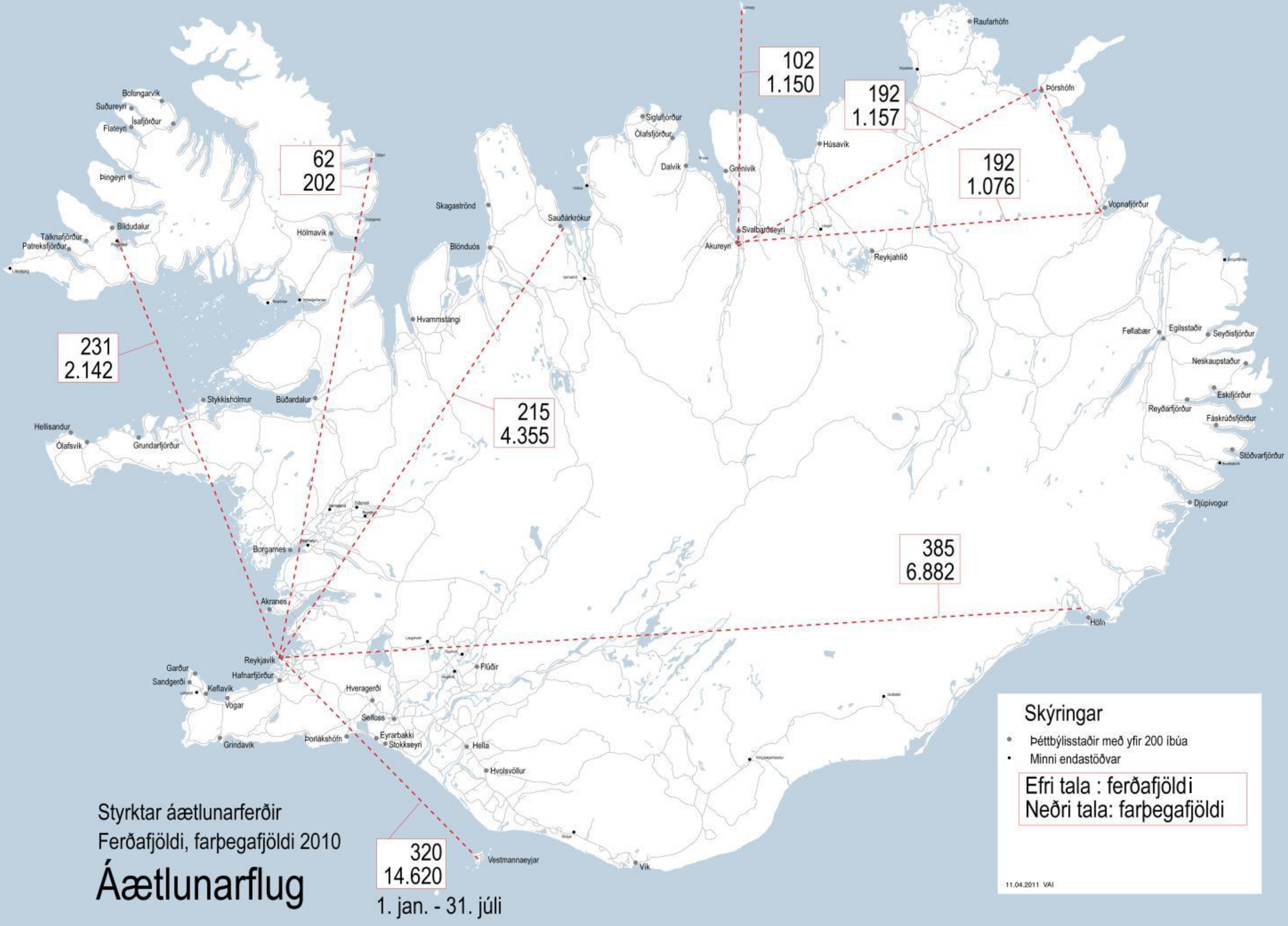

Styrktar áætlunarferðir
Ferðafjöldi, farþegafjöldi 2010
Áætlunarflug
1. jan. - 31. júlí
Skýringar
Þéttbýlisstaðir með yfir 200 íbúa
Minni endastöðvar
Efri tala : ferðafjöldi
Neðri tala: farþegafjöldi
11.04.2011 VAI
102
1.150
192
1.157
62
202
192
1.076
231
2.142
215
4.355
385
6.882
320
14.620
Raufarhöfn
Þórshöfn
Bolungarvík
Suðureyri
Ísafjörður
Flateyri
Þingeyri
Bíldudalur
Tálknafjörður
Patreksfjörður
Hólmavík
Siglufjörður
Ólafsfjörður
Dalvík
Grenivík
Húsavík
Skagaströnd
Sauðárkrókur
Blönduós
Svalbarðseyri
Akureyri
Vopnafjörður
Reykjahlíð
Hvammstangi
Fellabær
Egilsstaðir
Seyðisfjörður
Neskaupstaður
Eskifjörður
Reyðarfjörður
Fáskrúðsfjörður
Stöðvarfjörður
Djúpivogur
Stykkishólmur
Búðardalur
Hellisandur
Ólafsvík
Grundarfjörður
Borgarnes
Akranes
Höfn
Reykjavík
Garður
Sandgerði
Hafnarfjörður
Keflavík
Vogar
Flúðir
Hveragerði
Selfoss
Grindavík
Þorlákshöfn
Eyrarbakki
Stokkseyri
Hella
Hvolsvöllur
Vestmannaeyjar
Vík

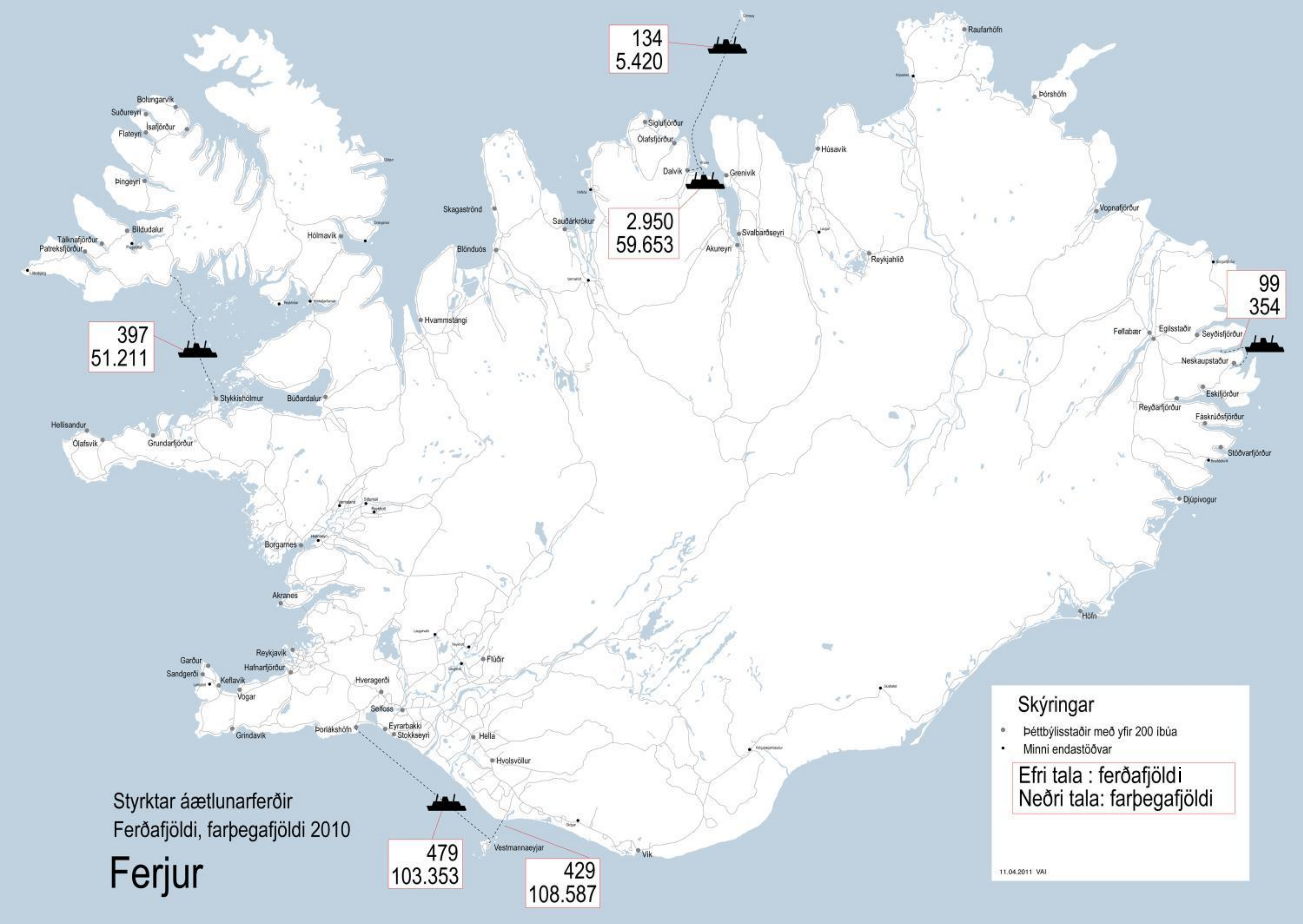

Styrktar áætlunarferðir
Ferðafjöldi, farþegafjöldi 2010

Ferjur

Staðan – nýting

Við greiningu á notkun almenningssamgangna undanfarinna ára hefur komið í ljós að á um 40 sérleiðum á landi sem ríkissjóður styrkir eru:

- færri en 3 farþegar í hverri ferð á um 30 leiðum
- færri en 1 farþegi í ferð á 10 leiðum.

Nýting á styrktum flug- og ferjuleiðum er einnig langt undir flutningsgetu

Staðan - fjárveitingar í fjárlögum

í milljónum króna, verðlag í mars 2011

	2009	2010	2011
Innanlandsflug	370	315	190
Ferjurekstur og sérleyfi á landi	1.155	1.070	1.049
SAMTALS:	**1.525**	**1.385**	**1.239**

Staðan – annað fjármagn

VEGAGERÐIN

Verulegir fjármunir renna frá ríki og sveitarfélögum til annarra almenningssamgangna þ.e. til aksturs með skólabörn, framhaldsskólanema, aldraða og fatlaða, án þess að leitast hafi verið við að samræma eða samhæfa þessa þjónustu sérstaklega.

Sveitarfélög styrkja víða almenningssamgöngur í þéttbýli með verulegu fé.

Áætlað er að endurgreiðsla ríkisins á olíugjaldi vegna almenningssamgangna á höfuðborgarsvæðinu hafi verið um 137 m.kr. árið 2010.

Nauðsyn breytinga

- Öflugar almenningssamgöngur - stefnuskrá núverandi ríkisstjórnar
- Umhverfismarkmið, auka hlutdeild almenningssamgangna, draga úr þörf fyrir einkabílinn
- Sóknaráætlun, efling svæða
- Áhersla á samvinnu við sveitarfélögin
- Nýting sérleyfisferða hefur farið stöðugt minnkandi

Nauðsyn breytinga

- Ekki þjóðhagslega hagkvæmt né umhverfisvænt að halda uppi samgöngum sem eru verulega vannýttar
- Hluti af þessum vanda lýtur að skipulagi, lítilli samhæfingu, takmörkuðu upplýsingaflæði og verðlagningu þjónustunnar

Ný stefnumótun - bakgrunnur

- Endurskoðun samgönguáætlunar, fundir með landshlutasamtökum sveitarfélaga

- Sóknaráætlun fyrir Ísland 20/20, áhersla á uppbyggingu svæða og þjónustu innan þeirra frekar en tengingar til höfuðborgarsvæðisins

Ný stefnumótun - bakgrunnur

Viðræður standa yfir við landshlutasamtök sveitarfélaga um að þau taki að sér aukið hlutverk í skipulagi og rekstri almenningssamgangna sem ríkið hefur styrkt, einkum samgöngur á landi.

Stefnt er að því að gera langtímasamninga við landshlutasamtökin (byggðasamlög) um yfirtöku umræddra verkefna. Með yfirfærslu verkefna væri einnig verið að tryggja landshlutasamtökum einkaleyfi á að skipuleggja og eftir atvikum reka þjónustu.

Núverandi fjármagn myndi fylgja verkefnunum – spurning um auknar fjárveitingar síðar.

Ný stefnumótun - verkefni

- Auka hlutdeild almenningssamgangna í fólksflutningum, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi
- Stjórnvöld tryggi lágmarksþjónustu á milli svæða og innan svæða í samræmi við fjárveitingar til málaflokksins
- Leitast við að fella þjónustu að þörfum og gera rekstraraðilum kleift að nýta til þess samgöngutæki af hæfilegri stærð
- Skilgreina samgöngumiðstöðvar á hverju svæði sem verði tengipunktur allra samgangna á svæðinu
- Rætt hefur verið um að ekki verði styrktir fleiri en einn ferðamáti á hvern stað, enda leiði það til óhagkvæmni og samkeppni milli styrktra samgöngumáta

Ný stefnumótun - verkefni

- Framlög stjórnvalda til þjónustu t.d. vegna skólabarna, fatlaðra og aldraðra verði samræmd með það að markmiði að framlögin nýtist betur með samþættri þjónustu
- Endurskoða skattaumhverfi og styrki, forðast skattlagningu almenningssamgangna, forðast mismunun sveitarfélaga
- Framboði og eftirspurn eftir almenningssamgöngum verði stillt saman eins og kostur er, t.d. með þjónustuveri
- Þjónusta skv. beiðni á fáfarnari leiðum og reynt að nota önnur hentugri farartæki eða útvega flutning með öðrum aðilum í atvinnurekstri
- Komið verði upp rafrænu upplýsingakerfi í tengslum við þjónustuver

Ný stefnumótun – samandregið

Samgöngur á landi:

- Einkaleyfi sveitarfélaga á landsvæðum
- Færa þjónustu að þörfum
- Opnun þjónustuvers
- Endurskoðun á skatta og styrkjafyrirkomulagi
- Breyta lögum og reglum eftir því sem með þarf

Ný stefnumótun – samandregið

Ferjur og flug:

- Fylgjast vel með þróuninni
- Endurskoða í takt við þróun vegakerfisins og þróun nýtingar á styrktum leiðum

Takk fyrir

VEGAGERÐIN